Szerkesztőség, kiadóhivatal Salgótarján Fő-út 47? sz.
Telefonszám: 58
Hirdetések milliméter-díjszabás szerint

A MUNKA

Megjelenik: Szombaton
Negyedévre 2 Pengő
Postacsekk: 28.744 sz.
Apróhirdetések: szavanként 8 fillér, a legkisebb hirdetés 80 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó: Szántay István ■ TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP ■ Laptulajdonos: „A Munka" lapvállalat
Szerkesztő bizottság: Csengődy Lajos dr., Horváth László, Köntzey Ferenc, Lapsánszky János

VII. évfolyam. 3 szám. ■ Ára 24 fillér ■ Salgótarján, 1929. január hó 19

Tarack és tank.

Irta: **Dr. Karafiáth Jenő,** országyülési képviselő.

Csonka-Magyarországnak legerősebb önvédelmi harci eszköze — köztudomás szerint — a 10 cm. ürmértékü tarack Hogy ez a tarack tulajdonképen, mely szerény erőtényezőt jelent, azt különösen harcviselt emberek előtt nem kell bővebben fejtegetnünk. Az a kontingens amelyet tarackban számunkra engedélyeztek összesen 102 darab. Hogy ez milyen nevetséges csekély szám, azt legjobban igazolhatja az, hogy a legkisebb horderejü államnak is sokkal több nehéz lövege van, mint amennyi ilyen ágyunak sem nevezhető játékszerrel mi rendelkezünk.

Az ugynevezett titkos készleteket, — amelyek pedig a legdöntőbb jelentőségüek — tekintetbe nem véve Jugoszláviának kétszer, Angliának és Spanyolországnak háromszor, Romániának jóval több, mint negyedfélszer, Lengyelországnak négyszer, Csehországnak ötöd félszer, Olaszországnak hatszor, Franciaországnak tizenötször annyi nehéz lövege van, mint amennyi nekünk, már komolyan egyáltalában számba sem jöhető tarackunk van.

Számunkra engedélyeztek 450 és 75 gépfegyvert. Dánia és Spanyolország kettő és félszer, Jugoszlávia majdnem négyszer, Németország majdnem négy és félszer annyi géppuska felett rendelkezik. Belgium géppuska állomány kilencszer, Románia majdnem tizenkétszer, Svájcé több, mint tizenháromszor, Angliáé több, mint tizennégyszer, Olaszországé több, mint tizenötször, Csehországé majdnem tizenhétszer, Lengyelországé majdnem huszonegyszer , Oroszországé több. mint negyvenhétszer és Franciaországé 76-szor akkora, mint a mienk, Franciaországnak egymagának 19344 könnyü és 15.600 nehéz gépfegyvere van, vagyis összesen 34,988. Ez a szám majdnem annyi. mint ahány katonát engedélyezett nekünk a trianoni béke.

Magyarország és Németország hadirepülőgéppel egyáltalán nem rendelkezhetik. Ugyanakkor Romániának bevallottan 250, Jugoszláviának 300, Japánnak 370, Csehországnak 500, Lengyel- és Oroszországnak 800—800, Olaszországnak 1100, Angliának 1215, Amerikának 1600 és Franciaországnak 1615 legmodernebb repülőgépe van.

Az ármádiák mechanizálására irányuló törekvésekben soha olyan őrült vetélkedés és tülekedés nem folyt, mint ma, amikor az általános leszerelést hangoztató államok a harctéri döntéshez megkivánható, de amugy is bőséges tulsulyt még tankok, motoros csapatok és repülőgépek, hihetetlen méretü tökéletesitésével igyekeznek biztositani. Erre az általános leszerelesi szándékra különösképen jellemzők azok az adatok, amelyek a legmodernebb harci eszközökben való tökéletesitések keresztülvitelét célozzák 1917 november 22—29 között folyt le, a világháboruban döntő jelentőségü cambraisi ütközet. Itt jelent meg a Sir Hugh Ellea tábornok agyában megszületett első 350 tank, amelynek célja volt, hogy a tankhullámok minden tüzérségi és egyéb előkészités nélkül egyszerüen legázolják a német állásokat. Ez 7—8 kilométer mélységben akkor sikerült is. Az angolok ezt nem tudták megfelelően kihasználni, mert nem tudtak megfelelő utánanyomuló tartalékról gondoskodni, De bármilyen jelentőségteljes volt ezeknek a legelső tankoknak a hatása, ezeket nem is lehet összehasonlitani a maiakkal. Az akkori hadijelentés Flesquéresnél megemlékezik egy kitünő német tisztről, aki maga maga szolgálta ki tábori ágyuját, mert a legénység már harcképtelen volt és aki egymaga nem kevesebb mint tizenhat tankot tudott szétlőni, mig végre hősi halált halt.

Négy évi kisérletezés után elkészült az uj francia nehéz áttörő tank. Ez már nem 8 méter hosszu mint a cambraisi ütközben résztvett elődje volt, ez annál 2 és fél méterrel nagyobb, valóságos acélkolosszus, 4 méter magas, 3 méter széles, van benne két 350 lóerős gép, 685 tonna a sulya és óránként már nem 4 kilométert halad mint cambraisi elődje, hanem 11 kilométert. Előállitási költsége 700000 pengő, vagyis körülbelül annyiba kerül, amennyibe békében egy torpedónaszád került.

És mire képes e modern trojai faló. Egy vezető tiszt és 12 altiszt fér el benne. De nem csupán egy-két tank megrendeléséről, hanem például: Angliában motoros dandárok felállitásáról van szó, az általános „leszerelési láz" közben. Egy statisztika szerint Franciaországnak 2568 ilyen tankja van. Amerikának 547, Oroszország 400—500, Angliának 300, Lengyelországnak 220, Olaszországnak 120, Romániának 90, Cseh-Szlovákiának 60, Japánnak 40 és Szerbiának 10.

Olvasd el ezeket az elszédítő számokat szegény jó magyarom. Zrinyi meggyötört epigonja: Elmélkedjél ezekről és okulj.

Olyan időket élünk, amikor még az is halálos bünt követ el, aki csak egy pillanatot is elmulaszt abból a nemzeti munkából, amely az összetartás: a faji öntudat összekovácsolására vezet!

Mert száz szónak is egy a vége: ez az egyetlen front, ez minden büszkeségünk és ez minden erősségünk, melyet nem igázhat le soha senki, bárhogy kerüljön szembe egymással a tarack és tank!

Emlékezzünk meg mi is és ne feledjünk.

A szenzációt hajhászó és mindent a maga jellegzetes erkölcsével bélelt Conti-utcai sajtó napok óta vezércikkekben és első oldali hasábokon foglalkozik a f. hó 14-én megkezdődött bünperrel, mely az emlékezetes korcsmai verekedés folyamán keletkezett. Sajátos, hogy annak idején ugyanezen a hangon és ugyan ilyen hazug fantasztikusan megszerkesztett cikkekben igyekeztek maguknak eb-

A MUNKA TÁRCÁJA

LÉDI.

Irta: **Sz. Toma Mária.**

Menyasszony koromban kaptam a vőlegényemtől. Lédinek hivták. Egészen fura kis állat volt, amolyan foxiba oltott daxli. Olyan eleven volt, mint a higany. egy percig sem volt nyugta. Ha valahová mentem, alig tudta kivárni hazajöttömet, ha meg hazajöttem, olyan viharosan tudott örülni órákon át, hogy majdnem megbolondult az egész ház. Mikor aludt, akkor sem volt nyugta, a kis lábai jártak, mint a motolla.

Valahogy szörnyen szerettem ezt a kis állatot. Mindig velem volt, ugy vigyáztam rá, mint a szemem fényére.

Emlékszem rá, egyszer beteg lett. Kétségbeesetten rohantam az állatorvoshoz. Megvizsgálta, orvosságot irt neki, de az én kis kutyám csak nem akart jobban lenni. Elmentem hát vele másik orvoshoz, de oh jaj! ... ez meg hanyatt homlok ellenkezőt mondott, mint a másik. Most aztán egyikben sem biztam. Sirva mentem egy harmadikhoz, no, hát ez is mást mondott, erre elkeseredésemben hazamentem s magam iparkodtam rajta, valahogy segiteni.

Reggel mielőtt elmentem volna hazulról, csengettek az ajtónkon ... Magam szaladtam ajtót nyitni, de rémületemben majdhogy el nem ájultam ... A három állatorvos állt künn. Ugyanis az történt: én ugyan senkinek sem szóltam, hogy voltam a másiknál, mindegyiket különkülön megindította az én határtalan kétségbeesésem s reggel maguk jószántából jöttek a kutyát megnézni. A véletlen a kapunk előtt hozta őket össze. Természetesen hamarosan kisült a turpisság, de azért csak bejöttek, mint mondották, consiliumot tartani. Egyesült erővel végre sikerült nekik meggyógyitanom az én kis betegemet.

Lédi nagyon okos és emellett végtelen becsületes kis állat volt. Egyszer cukrászsüteményt hoztam haza, ebből egy darabot eltettem neki másnapra, de valahogy az ebédlő szekrény ajtaját nyitva felejtettem. Mikor nagysokára hazajöttem, Lédi nem jött engem üdvözölni, hanem átszellemült arccal a sütemény előtt szolgálva találtam. Szegényke tentalusi kinokat állhatott ki. Megehette volna, de nem merte bántani, mert erre nem adtam meg neki az engedélyt.

Lédi gyülölte a macskákat. Mindunталan volt civakodás miatta, mert mindig alaposan helybenhagyta a lakók cicáit. Volt a mi folyosónkon egy másik lakó is, akinek egy koromfekete macskája volt. Ezt az állatot, — hogy miért, máig is rejtély előttem, — leirhatatlanul szerette Lédi. Mindig együtt voltak, a legjobb falatját is megosztotta vele. Cilinek hivták a cicát, amolyan haszontalan kis csavargó volt, aki nem átalotta, ha kicsinyei voltak, behozni hozzánk a Lédihez, hogy ő nyugodtan elmehessen kódorogni a gavallérok után. Szegény Lédi, sokszor egész nap dajkálta a gyerekeket, olyan lelkiismeretes volt, hogy még engem sem engedett ilyenkor a közelébe, nehogy a kis cicáknak bajuk essék. Ilyenkor ő anyának érezte magát, az anyaságot pedig mindig nagyon komolyan vette.

Volt Lédinek rendes ágya, párnája, takarója. Az ágynemüjét naponta kitettük szellőzni, ilyenkor ő mindig künt volt és vigyázott rá, jaj volt annak, aki hozzá mert nyulni. Ha véletlenül lefujta a szél, akkor ő maga behozta. Az ágyát egész rendesen meg tudta csinálni, olyan ügyesen tudott a takaró alá bujni, hogy soha egy porcikája sem volt takaratlanul. Az ágynemüjével állandóan ide oda vándorolt. Néha, ha vendégeim voltak, hát halálra kacagták azon magukat.

Lédi békeségkedvelő kutya volt, nem türte a veszekedést. Ha pöröltem valamiért, hát még engem sem kimélt ilyenkor. Mikor már asszony voltam és gyermekem lett, bár ezt egy cseppet sem szerette, mert féltékeny volt rá, megverni azért sohasem engedte. Csak ugy tudtam a gyereket kiporolni, ha a kutyát előbb elzártam. Ha veszekedés volt a házban, mindig közéjük engedtem a Lédit. Ilyenkor, vagy elmenekültek, vagy elnevették magukat, de veszekedni az ő jelenlétében nem lehetet. Ebben az egy dologban nem ismerte a tréfát.

Volt Lédinek egy csunya rossz szokása is, nem szerette az öreg asszonyokat. Szegény jó édes anyám, szörnyen bosszankodott emiatt, mert ahányszor elment a kutya mellett, mindig vicsorintott és morgott rá. Nem is szivelte Lédit; ha nem voltam otthon, ki is tette mindig a szürét. Állandóan hadilábon álltam vele a kutya miatt.

Mikor férjhez mentem, az uram még nagyobb bolondja lett Lédinek mint én. Szegény anyám — ettől fogva már csak titokban mert fujni a kutyára, nehogy az uramat megbántsa. Egyszer, hogy az uramnak kedvébe járjon — mit nem tesz meg egy szegény anyós! ... — azt mondta Lédinek:

— „Kucu édes!"

A kutya erre hirtelen megfordult és ránézett az anyámra, nem akart hinni a füleinek. Olyan komikus volt ez a jelenet, hogy mind a ketten harsogó kacajban törtünk ki. Olyan rosszul állt drága jó anyámnak a hizelgés, hogy még ma is, — pedig jó pár éve, hogy ez történt, — mikor valaki olyan kinosan kedves akar lenni hozzánk, összenézünk az urammal és csak annyit mondunk: — „kucu édes"! Erre aztán csak ugy fuldoklunk a visszatartott nevetéstől.

Van egy öreg dadánk, mert öreg, hát neki is éppen elég baja volt Lédivel. Meg van ennek az öreg asszonynak az a rossz szokása, hogy ha eszik, nem ül az asztalhoz, hanem ölbeveszi tányérját és a zsámolyra telepszik vele. Állandóan, még evés közben is folyton beszél. Mikor a kutya már unta a sok beszédet, oda állt eléje és elkezdte csóválni a farkát. Persze ezzel a mozdulattal mindunталan belecsapkodott Ágnes néni tányérjába. De ő, aki el volt merülve a beszédbe, ezt csak akkor vette észre, mikor az arcába fröccsent étel már kezdett kellemetlen lenni. Mi már vártuk mindig ezt a jelenetet s majdnem beteggé nevettük magunkat rajta.

Lédi nagy-nagy csirkefogó is volt. Mindig megugatta a villamost, mégpedig ugy, hogy mindig előtte futkosott. Természetesen én ilyenkor őrjöngtem és sikongattam, hogy legtöbbször a villamos is megállt, az emberek meg összesereglettek. Egy szép napon rájöttem, hogy a kutya nem is haragszik a villamosra, hanem neki az a cirkusz tetszik, amit én rendezek ilyenkor. Ugy jöttem erre rá, hogy mikor a villamos jött. Lédi mindig engem figyelt, csak akkor kezdte el ugatni, mikor én már javában izgultam. Ettől fogva csendesen viselkedtem, nem törődtem többé a kutyával. Nem is ugatta meg többé a villamost.

Drága jó Lédi, hogy szerettük, becéztük. Mily iróniája sorsnak, a sok fürdés és tisztogatás dacára is — valamelyik barátja jóvoltából — bőrbetegséget kapott, ami a szemébe ment. Megvakult. Nem tudtuk nézni gyötrődését, agyonlövettük, de mondhatom, hogy embernek kijáró igaz, szomoru könnyeket hullattunk utána. Sokáig nem tudtuk elfelejteni, megfogadtuk, hogy soha többet kutyát nem fogunk tartani.

ből politikai tőkét kovácsolni és most, ugyanilyen vakmerően gyanusit és rágalmaz mindenkit, aki nem szakértolója a vörös patkányok badának. Igy kényteleneknek vagyunk ezzel a kérdéssel mi is foglalkozni, mert a keresztény sajtó a maga szemérmetes szerénységével, vagy csak hiányosan, vagy ha röviden megis emlékszik, ugy aldugott helyen pár sorban csak.

A főtargyalás 14-én délelőtt 11-kor megkezdődött a városháza tanácstermében, ahol a balassagyarmati törvényszéki tanács Dr. Fayl Ivor tanácselnök elnöklésével a tárgyalást megnyitotta. A tanács tagjai Dr. Lebóczky Artur és Dr. Frecska György törv. birók. A vád képviselője Dr. Györy György ügyészségi elnök. A védelem részéről megjelent: Antóni István és Farkas Péter védőjeként Dr. Pongrácz György ügyvéd nyug. főjegyző, Dr. Dániel Sándor bpesti ügyvéd és Dr. Radeczky István helybeli ügyvéd, Dancsák László részéről Dr. Gádor Ferenc ügyvéd, a Kovács János, Czibulka Kovács Lajos és Ritz József részéről Dr. Timár Izidor a szocialdemokrata párt Budapestről kiküldött ügyvédje.

Dr. Fayl Ivor tanácselnök sorra szólitja a vádlottakat, azután a tanukat, akik három kivételével mind megjelentek. Figyelmezteti a tanácselnök a tanukat az elmaradás következményeire, felszólitja őket, hogy hagyják el a termet és délután 4-kor jelenjenek meg. A tanuk eltávozása után megkezdődik a vádlottak vallomása. Elsőnek Antóni István kezdi meg vallomását aki kijelenti, hogy nem érzi bünösnek magát, mert őt megtámadták és ő védekezett, Ő halálosan senkit sem akart megsurni. Majd előadja, hogy hogyan jöttek haza történtségük tudatában, hogy a tüzoltósághoz szolgálatba menjenek. Tekintve, hogy várni kellett még ifj. Timaróczky Sándor tüzoltó szertárnok felkel, bementek a Kovács-féle vendéglőbe sörözni, ahol őket már egy társaság várta, akiket Farkas Péter üdvözölt is, de a társaság mindjárt rá rontott Farkas Péterre és ütlegelni kezdték, majd a korcsma belyiség nagyobb termébe vonszolták. Erre Farkas Péter szorongatott helyzetében odakiáltott „Segits komám!" azonban nem tudott segitségére menni, mert Csábi János és társai, szóval a társaságnak egy része ő rá vetette magát, fojtogatni kezdték és ütlegelve a sarokba szoritották. Ő látva szorongatott helyzetét tőrét kihuzta és jobbra-balra hadonászott vele. Egyszerre érezte, hogy a tőr valakinek testébe hatolt erre ő elengedte a fojtogató kéz, aki nem volt más, mint Csábi János, akit a szurás is ért. Ő erre menekült kifelé az utcára ahová őt követte egy sörös korsóval és még ütni akart vele, de közben összeesett. Mig ez történt Farkas Péter is menekült kifelé az utcára, akit hátrálva látott menekülni pisztollyal a kezébe és aki oda is kiáltott. „Komám ne hagyj itt, ne szaladj el!" A tanácselnök kérdésére, hogy mért buzott tört, mikor a verekedöknél semmi olyan szerszám nem volt, ami életveszélyes lett volna, azt felelte, hogy a társaságnál egy vastag görbe bot volt, székek és sörös korsók, egyébként is vérről meg kinyuztóztatásról beszéltek, illetve kiáltottak. Farkas Péter vádlott következett, aki ugyan ugy adja elő hazajövetelüket és a korcsmába való menetelüket. Ugyancsak ugy adja elő a verekedés kezdetét, majd kitér arra, hogy mikor őt ütlegelték, földre tepertték és fojtogatták, ő igyekezett kiszabaditani magát, mojd mikor egy kissé lerázta magáról a támadókat hallotta, hogy kiabálták vegyétek el tőle a pisztolyt. Ő erre zsebéhez kapott nehogy elsülljön és hátrálva kifelé menekült a korcsmából. Az ajtón kiérve szaladni kezdett és egy negyven-ötven lépést szaladt előre, mire érzevette, hogy Dancsák János őt követi, aki már-már el is ért, erre hátra fordult és hátrálva menekült Mozgó-szinház felé azon reményben, hogy rendőrsegitséget kap. Mikor a Mozgó-szinházzal egyvonalba az uttestre ért, Dancsák őt utólérte és jobb kezét, melyben a pisztoly volt lefelé rántotta, mire a pisztoly elsült és Dancsákot balvállon megsebezte. Mikor ez megtörtént, rendőr is érkezett a helyszinere. Tegadja, hogy ő kétszer lőtt volna. Nem is volt csak egy tölténye. Bünösnek magát nem érzi, Ő nem akarta Dancsákot megölni, csak védte magát és a pisztolyt ijesztés céljából vette elő, azért is tartotta felfelé, hogy esetleg riasztó lövést adjon, melyre rendőri segitséget remélt. Tanukra hivatkozik, akik tudják, hogy ellene Dancsák és társai támadást készitettek elő és fenyegették, hogy megölik.

Következnek a többi vádlottak, akik a verekedést kezdték és társai voltak Csábi és Dancsáknak. Egyébtiltően tagadnak, a verekedést beismerni nem akarják, de a helyiségbe való jövetelük idejét és céljat illetőleg ellentétbe keveredtek vallomásukkal. Ezekután megkezdődik a védelem tanuinak a kihallgatása, akik egytől-egyig azt vallják, hogy a Csábi és Dancsák társaság készült a verekedésre. Fenyegetőztek „Sas vért iszunk" — „hidegre tesszük Paprikást" „kiegyenesitjük" — „minden Ébredőt kiirtunk." Elhangzanak a tanuk vallomása arról is hogyan tüzelte Esztergályos elvtárs a vörös hivait, hogy „vegyétek fel ti is elvtársak a vörös inget és verjétek a feketét addig mig vörös nem lesz." Becsatoltattak kommunista röpiratok, melyek izgatnak a Sasok ellen, izgatnak a társadalmi rend ellen. Titkos kommunista gyülések leleplezése lett beigazolva. A vádlottak védelme ezzel szemben bizonyitásával felsült, mert olyan koholmányt kivánt bizonyitani, hogy Farkas Péter szurta le Csábit és Antóninak 30 milliót igért, ha magára vállalja a szurást. Ennek bizonyitására Mészáros fogházőrmestert jelentett be a szoc. dem. védelem, aki a legnagyobb meglepetéssel jelentette ki, hogy nem is hallott ezekről még mástól sem beszélni.

Miután a tanuvallomások igy végetértek 15 én déli 12-kor megkezdődött a védbeszéd, utána sorra a védők mondották el beszédjeiket. A tanács itéletkozatalra bent maradt a teremben, mig a vádlottak, tanuk és hallgatóság kint limitálta az itéletet. Fél 1-kor hirdette ki Fayl Ivor tanácselnök az itéletet. Az itélet meglepő volt, mert a tanuvallomásokat ismerve senkisem hitte volna, hogy a daróc ruhában elővezetett Antóni még vissza jusson a fegyház falai közé, ugyszintén Farkas sem. Ellenben mindenki meg volt győződve, hogy a verekedést kezdő elvtársak felvállják a vizsgálati foglyokat. De „tévedni emberi dolog" és nemcsak a kivánci tömeg tévedhetett a büntetést illetőleg, de a törvényszék tanácsa is tévedhetett az itéletben, amely egyenlőre: Antóni István 3 évi fegyházra, Farkas Pétert 1 évi börtönre, Dancsák Lászlót és Kovács Jánost 2—2 hónapi fogházra, Czibula Kovács Lajost 1 hónapi fogházra, Ritz Józsefet pedig 2 heti fogházra itélte. Az itéletet az összes vádlott, kivéve Ritz Józsefet, megfelebbezte.

Mi, akik aggódva figyeljük a kommunista törekvéseket, amelyek már ily sulyos incidenseket provokáltak, szeretnő hisszük, hogy a főllebbviteinél ennek a politikai oldalát is mérlegelni fogják. Igaz ugyan, hogy a szoc. dem. által kiküldött Dr. Timár Izidor ügyvéd nagyon hivatkozott arra, hogy ebbez a politikának semmi köze nincs, de akkor miért cikkezett a Népszava oly sokat, ugyancsak miért jöttek a szerencsétlen áldozat sirjához propagandát csinálni az elvtársak. És elvégre mit keresett Dr. Timár Izidor ügyvéd itt a tárgyaláson, akiről tudva van, hogy a szoc. dem. ügyvédje. Ismerjük mi a szolidaritásnak ezt a fajtáját, csak szeretlük volna, ha a törvényszéki tanács is ismerte volna, akinek egyébként ajánlanánk, hogy a f. hó 15-i Népszavát olvassa el, amelyben ez a szolidaritás odáig megy, hogy a tanácselnök személyes ügyeit pellengére teszi ugyszintén durva becsület sértést és rágalmazást követ el Farkas Péter ellen és még véletlenül sem ir egy igaz mondatot. Most még csak gyanusit és rágalmaz, de ha tovább is megtürik mi lesz még? Egyszer már izleltették velünk az Ő szabad szólásukat és sajtószabadságukat, mely szabadság még ma is dühöng Oroszországban. Ennek a nagy szabadságnak a sok derék munkás milliója az áre, akiket minden itélet nélkül szabadon mészárolhat le ugyancsak ez a szolidaritás és a sajtó megsem mukkan. Hogy van az mégis, hogy egy elvtárs miatt, aki maga kereste halálát ez a szolidaritás olyan nagy lármát csap, sőt még olyanok megbüntetését is követeli, akiknek semmi köze nincs a dologhoz.

Vigyázzunk! Emlékezzünk! És ne feledjünk!

Nincs stagnáció.

A miniszterelnök a kormányzópárt vacsorájáu megtartotta az ujévben minden lényeges problémáru kiterjedő beszédét, amelyből a céltudatos államférfinak a hite, bizodalma és szilárdsága csendült ki. Végig ment a magyar élet problémáin s ugy kül-, mint belpolitikai szempontokból rávilágitott azokra az eredményekre, amelyeket a kormány eddigi munkálkodása folytán elért s utalt azokra a javulást demonstráló jelekre, melyek egy feltétlenül eredményt hozó politikát szolgálnak. A miniszterelnöki beszéd nagy kompelexumából kiemelkedik az a rész, amit a gazdasági helyzetről mondott. Megcáfolta az a rosszhiszemü kritikából származó jelszót, amit hangoztatnak bizonyos oldalakról, hogy csőd előtt állunk, hogy mindig roszabb lesz a gazdasági helyzet, nincs mentség. Mérhetetlen tulzás — mondotta a miniszterelnök — ez a beállitás. Kétségtelenül mutatkoznak a gazdasági krizis jelei, de nemcsak nálunk, hanem az egész világon. A gazdag Anglia tiz év óta, — bár, mint győztes került ki a háborubol, — nem képes másfélmillió munkanélkülinek kenyeret adni, holott az angol világbirodalomnak a világ összes gazdag rezervoárjai rendelkezésére állanak. Németországban, amely hetven milliós náció, a gazdasági krizis nagyobb mint nálunk, csak az iparban két millió a munkanélküli, a hitelkrizis sem könnyebb, mint hazánkban. Magyarországon az a baj, hogy a gazdasági nehézségek két fajtája, a piac és a hitelkrizise egy időben kulminál. De ez a tünet ne ejtsen kétségbe senkit, hiszen a nyolcvanas években olyan árak voltak a magyar mezőgazdaságban, amelyek mellett a magyar gardatársadalom csak tönkremehetett. Hat forint volt a buza ára a négy forintot ért el a kukorica ebben az időben s igy természetes, hogy ilyen világperitástól kialapitott termányárak mellett rentabilisan gazdálkodni nem lehetett. A piac krizise azonban ne jelentse azt, hogy mindenki, akinek a magyar közgazdasági élethez köze van, ne tegyen meg mindent annak enyhitésére. A kormány és társadalom fogjon össze abból a célból, hogy elérje mindazt, ami ebben a nehéz időben szükséges. Igy feltámadhatunk közgazdaságilag. Legelső sorban arra van szükség, hogy fejlesszük exportunkat, mert a piac nem jön hozzánk, hanem elvárja, hogy versenyképesen találjuk fel kereseltre terméyeinket. Szükség van arra, hogy ennek a kérdésnek a megoldása folyamán az állam, az adó, vámtarifa és hitelpolitikában végignézzen tételről tételre mindent a meglegye azt, amit az államháztartás egyensulyának veszélyeztetése nélkül a termelés és exportfejlesztése érdekében megtehet. Arra van szükség, hogy ne hánytorgussuk egymásnak, ki a hibás s ne tegyünk egy tényezőt egyedül felelőssé, hanem kezet kézbe tartva, megfelelő programm alapján munkálkodva igyekezzünk a nemzetet átmenteni jelenlegi helyzetén. A kormány a munkát megindította s nagy erővel fogja folytatni. Senki se csodálkozzék azon, hogy a közgazdasági talpraállás érdekében folytatott munkásságnak két hónap alatt nincs még feltünő eredménye, mert évek kellenek ahhoz, hogy a magyar mezőgazdasági termelés a külföldi szükségletekhez mérten átorientálódhassék. De nincs stagnáció.

Hirek és különfélék

Házasság. Buday P. József forg. adóellenőr f. hó 4-én tartotta esküvőjét Neudörfer Eugénia ifjuhnával. A menyasszony Besztercze Naszód vármegyének székhelyéről Besztercéről jött. A polgári esketést Nékám István tanácsjegyző, az egyházit Traum Péter esp. plebanos végezte. Tanuk voltak a menyasszony részéről Dr. Figus Béla főszámvevő, a vőlegény részéről Holics János a forg. adóhiv. vezetője.

Halálozás. Knepek János a helybeli járásbiróság kézbesitő altisztje Balassagyarmaton f. hó 18-án 54 éves korában meghalt. Temetése ugyanott volt ma (szombaton) délután.

Borzalmas csapás. Hajdara Andrásné zagyvaronai lakos 3 gyermekét bezárta a lakásba, mig a negyediket, a legkisebbet karjan magával vitte. A három bezárt gyermek, akik közül a legnagyobb 5 éves volt, a tüzhelyből parazsat vett ki, melytől lappangó tüz támadt nagy füsttel a mire az édesanya hazatért, a 3 gyermek már megfulladt. A szülőket teljesen összetörte a sulyos csapás. A 3 kis halottat Demeter Bertalan s. lelkész temette f. hó 10-én nagy részvét mellett. — Az ügyészség megindította a nyomozást, hogy kit és mennyiben terhel felelőség a halálos szerencsétlenségért.

Megkezdték a hadiölcsönök után a charitativ alapon való kifizetést. A polgármesteri hivatalban Nékam tanácsjegyző vette át a kérvényeket a ház a rendeletben kifejezetten az 5000 K. felüli jegyzések tulajdonosai jöhettek kombinációba, mégis ezen alulí összegek tulajdonosai is kérvényt nyujtottak be, melyet a városi hatóság felterjesztett ugyan, de — értesülésünk szerint — a pénzügyminisztérium ezeket figyelmen kivül hagyja. Többeknek megérkezett már a kiutalt kis segély, mely nincs arányban a hozott áldozatokkal. A Pénzintézeti központ nosztrifikálási osztályának megjegyzésével érkezik a Népj. Miniszteriumba a kérvény, ahol alapos mérlegelés után kerül folyósitásra a segély. A nosztrifikálásnál elkövetett formai hibák sokaknál a segély redukálását ,esetleg teljes visszautasitását eredményezik. A hadiölcsönkötvény tulajdonosok remélik, hogy ez a formája a jóvátételnek csak kezdő lépés egy igazságosabb, méltányosabb megoldáshoz.

A kemény tél megbozta a téli sport kultuszának idejét. Különösen a sikelés és korcsolyázásra van mód és alkalom, a ródlizásra a város közelében nem igen van alkalmas hely. A város korcsolyapályája ezidén nagyobb gondozásban részesül mint tavaly, a látogatók száma azonban ennek dacára nem sok. Ugyanigy van az acélgyári pálya is, ahol vasárnap a gyári zenekar is szórakoztatta a publikumot. A nagy hideg azonban ugylátszik sokaknak veszi el a kedvét a szép téli sportoktól, melyre pedig vidékünk a ródlizást kivéve. — igen alkalmas.

A Ker. szoc. dalárda belépett az ors. Dalos Szövetségbe s a juniusban Debrecenben rendezendő országos dalversenyen részt vesz. A törekvő dalárdának tagjai nagy lelkesedéssel készülnek a versenyre, agilis karnagyuk Sztankovits János ig. tan. vezetése mellett. — Mint télhivatalosan értesülünk a R. K. Olvasókör dalárdája is részt fog venni a versenyen, ami a dalosok eddigi lelkes igyekezetét csak növelni fogja és városunknak ezen a módon is becsületet, hirnevet fognak szerezni, miként a kiváló acélgyári dalárda ezt már többizben megtette.

Meghivó. A Bányatelepi Levente Egyesület f. hó 19-én este 8 órai kezdettel a Levente otthon — a bányakaszinóval szemben — helyiségében táncestel egybekötött mükedvelő előadást rendez, melyre tisztelettel meghivja az Elnökség. A tisztajövedelem a Levente könyvtár javára fordittatik. Helyárak: üléhely 1·50 P., állóhely 1 P., katona, cserkész, levente jegy 80 fillér. Müsor: „Ha majd megindulnak a Kárpátok" irredenta szinmü; monologók, szavalatokkal és a bánystársulati zenekar közreműködésével. Előadás után tánc.

Az „Acélgyári Tiszti Kaszinó" jubileuma. Nagyobb aránynak tervezett és méltó keretek közöti, február hó 2-án, ünnepli városunk egyik legrégibb vezető társadalmi egyesülete, az Acélgyári Tiszti Kaszinó fennállása negyvenéves évfordulóját, melynek részletesebb programmját most dolgozza ki és hozza a napokban nyilvánosságra a neves kaszinó jubileumát rendező nagy bizottság és amire lapunk jövő számában még bővebben visszatérünk. Eddigi értesüléseink szerint a jubiláló kaszinó — az ünnepi nap bevezetéseül — február hó 2-án reggel a róm. kath. templomban fél 9 órakor hálaadó csendes misét mond dat, melynek celebrálására Demeter Bertalan lelkészt, a kaszinó régi tagját kérte fel. A hálaadó szentmisén a kaszinó vezetősége és a testvéregyesületek kül-

döttségukkel lesznek képviselve. A délután 6 órakor az acélgyári tiszti kaszinó dísztermében tartandó évi rendes (40) közgyülés egyben díszgyülés is lesz, melynek fényét méltón emelni fogja a meghivott előkelőségek, egyesületek és intézmények képviselőinek megjelenése, kik a szokásos közgyülési program letárgyalása után fogják a nagymultu jubiláló egyesületet üdvözölni. A díszgyülés ünnepi beszédét Eisele Gusztáv gyárigazgató fogja tartani, ki beszédében vázolni fogja a kaszinó negyvenéves történetét is. Este 9 órai kezdettel, hámori Biró Pál kormányfőtanácsos, országyülési képviselő, elnökigazgató, zorkóczi Zorkóczy Samu kormányfőtanácsos, vezérigazgató fővédnöksége és Eisele Gusztáv gyárigazgató és Ramesbofer Béla bányagondnok védnökségével a kaszinó összes termeiben kedélyes táncestély lesz, mely városunk és vidékünk idei legjobb farsangi mulatságának ígérkezik és mely iránt az érdeklődés már is igen tekintélyes. A rendezés sikere érdekében v. Kálmán Ottó mérnök vezetésével külön rendezőbizottság fáradozik, mely a meghivót már a napokban fogja kibocsátani és szétküldeni.

A Salgótarjáni Polgári Önképzőkör f. évi január hó 20-án d. u. 4 órakor tartja rendkivüli közgyülését a „Virág"-féle helységben. Tárgy: 1. Elnöki beszámoló. 2. Jegyzőkönyvi jelentés. 3 Pénztári jelentés. 4. Inditványok stb. 5. Fővédnök választás. 6. Védnök választás. 7. Diszelnök választás. 8 T. b. elnök választás. Vezetőség.

Magyar mükedvelők ügye. A mükedvelő egyesületeket ért folytonos és alaptalan támadások megvédése céljából a közelmultban megalakult a Magyar Mükedvelő Egyesületek Országos Szövetsége, mely a leghathatósabb eszközökkel védi tagegyesületeinek érdekeit. Sajnálattal tapasztaljuk azonban, hogy Salgótarján és környékén működő egyesületek közül csak a Hirschgyári Olvasókör Mükedvelő Gárdája tagja a Szövetségnek. Nem hallják és nem érzik a testvér egyesületek az ujonnan elhangzott vádak alaptalanságát? És ezzel azt, hogy nekünk tömörülni kellene, hogy mint egy nagy egység szembe szállhassunk az alaptalan támadásokkal. Nem hisszük, hogy ne olvasták volna a lapokból a testvér egyesületek vezetői, hogy a vidéki szintársulatok a mükedvelő előadások szigoritott megrendszabályozását kérték illetékes helyen. Vajjon jól esne-e nekünk, ha ezen kérés megértésre találna és ellene nem tiltakozhatnánk? Hiszen Salgótarjánban évenként mindössze csak két hónapig élvezhetjük a színészek — elég magas helyárakkal tartott — előadását, amikor is udvariasan visszavonulva előadásokat nem tartunk. Minket támadnak meg? Azokat az egyesületeket, amelyek az ifjuságot elvonják a kávéházak és vendéglők fertőző levegőjétől és az éjszakai élettől? A trianoni békediktátum által még meghagyott egyetlen fegyverünket, nemzeti kulturánkat is cenzurázni akarják? S mindezt csak azért, mert egynéhányan a köztudatba dobják, hogy őket a mükedvelő és mozi előadások tönkre teszik. Ha gondolkozunk, rá jövünk arra is, hogy a hivatásos színészek nekünk mükedvelőknek, hálával tartoznak azért az uttörő munkáért, amely azt célozza, hogy a magyar szinjátékot az egyszerű falusi néppel is megismertesse, megszerettesse akik máskülönben nem igen élveznék a magyar kulturának azt az áldását, amely a magyar szinjátékból fakad. Be kell látnunk végre, hogy a mükedvelők ügye nem magánérdek, nem üzlet, hanem kulturharc, — a még megmaradt fegyverünkkel, a magyar szóval — a magyar kulturáért! A csecsemő korát élő Szövetség máris megmutatta, hogy életképes, de ezt csak ugy tudja megtartani, ha a működő egyesületeket, mint egy család gyermekeit kebelébe zárhatja. Lépjünk tagjai sorába valamennyien, akik szivünkre tett kézzel bátran mondhatjuk, hogy magyarok vagyunk és megcsonkitott hazánk szent céljait szolgáljuk. Bővebb felvilágositással készséggel szolgál Fekete László Hirschgyár.

A bányaaltisztek fizetési kérelmének elintézése. Az Ébredő Magyarok Egyesületének bányaaltiszti csoportja fizetés rendezése tárgyában kérelmet nyujtott be a helybeli bányaigazgatósághoz melyre hosszabb ideig választ nem kaptak és így az „Éma" vezetősége a kerület országgyülési képviselőjéhez Dr. Sztranyavszky Sándor államtitkárhoz fordult ezen kérés támogatása ügyében Egy küldöttség előtt kijelentette az államtitkár, hogy az ügyet magáévá teszi és odafog hatni, hogy rajtuk segitsen, mert neki mindig is az volt a célja, hogy a szegény munkásnépet amely legjobban kiveszi „Trianon" keserüségéből a részét, segitse. Ezeknek a megható szavaknak foganatja is lett mert a bányaigazgatóság az államtitkár támogató közbelépésére a kérést részben teljesitette amiről f. hó 17-én az „Éma" vezetőségét és a bányaaltiszti csoportot értesitette. A fizetés javitás áll a következőkből: I. valamennyi havidijas altiszt törzsfizetését havonkint 10—10 pengővel emelték fel. II. a termelési jutalékot a törzsfizetés arányában: a) a földalattiaknál 12%-ról 16%-ra. b) a külszini üzemeknél szolgálatot teljesitőknél 9%-ról 12%-ra. c) az adminisztrativeknél ill. az irodai szolgálatot teljesitőknél 6%-ról 8%-ra a fenti jutalék a téli hónapokban a szállitás arányában 50—100%-kal emelkedhetik. 1930 és 31 évre szintén 5—5 pengős emelést kapnak a törzsfizetéshez. Szabadságuk is szabályozlatott szolgálati évek szerint. A legnagyobb öröm tölt el bennünket amikor látjuk, hogy a bánya meghallgatja annak a felelős államférfiunak szavát aki a köznek a javát és hazánk szent érdekeit tartja szem előtt. Hisszük, hogy a vállalat továbbra is ezen az uton fog haladni és az egyéniérdekek mellett a közérdeket is szem előtt fogja tartani. Azonban kivánjuk, hogy az Isten sok olyan vezető politikust adjon a nemzetnek mint szeretett képviselőnk aki a nép érdekeiért és a nemzet sorsáért sikra száll.

A Mozgó Szinházban két hét óta a bányatársulati zenekar 14 tagja játszik Vilcsal Richard h. karmester vezetésével. A kiváló zenekar szereplése a mozit látogató közönség számát fokozta, A nivós és válogatott müsor ilyen zenekisérettel igazi müélvezetet nyujt. — Mint értesülünk a mozgószinház vezetője Révey Sándor a közel jövőben még egy vezető gépet állit be, hogy megszünjék a felvonások közötti megszakitás. Csak az egyes darabok között lesznek rövid szünetek. — A mozi külső képe azonban nem valami vonzó. Nagy szükség volna az épület tatarozására.

Kaptuk az alábbi levelet!

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Mint egyszerü bányász ember keresem fel levelemmel, hogy tessék már segitségemre lenni. Mint igaz, becsületes magyar ember, mindig azon dolgoztam, hogy társaimmal megértessem, hogy csak egy ut áll előttünk igaz, jó keresztény magyar embernek lenni. Sokat is türtem a nemzetköziektől, de én kitartottam és mindig megálltam a helyem velük szemben, csak tegnap szenvedtem tőlük csufos vereséget. Ott állunk megint szemben egymással várjuk azt az itéletet, mi reménykedőn mert hisz meghallgatta a biró ur, hogy kik azok a „Sasok" és azt is megtudta, hogy kik azok a kommunisták. Kihirdették az itéletet — ami bizó reménykedésünk itt változott kétkedéssé, hogy jó utat követtem-e eddig? Tessék hát megnyugtatni Szerkesztő ur és irni valamit becses lapjában amitől megnyugodnának azok akik ugy gondolkoznak mint én. Alázatos tisztelettel: Egy hazafias bányász. — Jól esik, hogy lelki meghasonlásban ránk gondolt, kik ugy is azt tüztük ki magunk elé, hogy a gyengét megerősitsük, a kétkedőt meggyőzzük. De itt talán nincs is szükség arra, hogy megmutassuk az utat amelyen haladnia kell, ha olyan jó keresztény becsületes magyar ember amint soraiból látszik akkor meg fogja találni a feleletet önmagában. Legyen megnyugodva kedves Barátom, hogy végeredményében az az itélet nem annak a felfogásnak az elitélése amelynek Ön is hive! Hiszen csak nem gondolja, hogy akad magyar biróság aki a magyar állam nevében elitélje a magyar nemzeti törekvéseket! Mi nem vagyunk hivatva de nem is szabad biróság itéletét birálgatni, legyen meggyőződve, hogy ezen itélet meghozatala az itélő biró legjobb jogi tudása és legmélyebb lelkiismerete alapján történt. Nos hát ha sulyos az itélet megfelebbezik a felek és az igazság kiderül. Nos hát fel a fejjel Testvérem ez nem ok arra, hogy még keményebben ne nézzen ellenségei szemébe, annál is inkább, mert tudja meg, hogy nagyon sokan vagyunk, kik háta mögött állunk. — Szerk.

Február végéig kell benyujtani az általános kereseti-, jövedelmi-, vagyonadó bevallásokat

Az adórögzitéseket 600 pengős adóalapig csak január végéig, 6000-től 10000 pengős adóalapig pedig február végéig lehet felmondani

A pénzügyigazgatóság a napokban felhivást tesz közzé, hogy az adózók az ez évre szóló általános kereseti, valamint a jövedelem- és vagyonadóvallomásokat legkésőbb február végéig adják be. Általános kereseti adóvallomást általában azoknak az adózóknak kell beadni, akiknél a kereseti adóalap a 10.000 pengőt eléri, vagy azt meghaladja. Nem tartoznak általános kereseti adóbevallást adni, akiknek a mult évi általános kereseti adóalapja a 10.000 pengőt nem érte el, abban az esetben, ha a foglalkozás és az adóztatás helye nem változott, valamint azok a jogi személyek, amelyek társulati adót kötelesek fizetni.

Kik tartoznak jövedelmi- és vagyonadó bevallást beadni

Jövedelem- és vagyonadóbevallást, — amennyiben személyes adómentességben nem részesülnek — általában azoknak a természetes személyeknek, továbbá azoknak a jövedelem- és vagyonadó fizetésére köteles jogi személyeknek kell adni, akiknek a jövedelemadóalap a 10.000 pengőt, vagy a vagyonadóalap a 150.000 pengőt eléri, vagy meghaladja. Nem tartoznak jövedelem- és vagyonadóvallomást adni azok, akiknek jövedelemadóalapja a 10.000 pengőt, vagyonadóalapja pedig a 150.000 pengőt nem érte el; akiknek a mult évben csupán adómentes jövedelmük volt, adóköteles jövedelmük azonban nem volt. Azok sem tartoznak jövedelem- és vagyoadóbevallást adni, akiknek a mult évben összes adóköteles és adómentes jövedelmük együttesen az 1000 pengőt, illetőleg a mult év december 31-én adóköteles vagyontárgyuk értéke az 5000 pengőt nem haladta meg, vagy ha a jövedelmük meg is haladta az 1000 pengőt, de ebbből az adóköteles jövelem a 600 pengőt nem haladta meg.

Az adóbevallást községekben a községi elöljáróságnál, városokban a városi adóhivatalban kell beadni, mégpedig az általános kereseti adónál ott, ahol az adózó a helyhez kötött foglalkozást folytatja, a jövedelem és vagyonadónál pedig ott, ahol bevallás beadására kötelezettnek állandó lakása van. A pénzügyigazgatóságok különben a felhivást falragaszokon is közzé fogják tenni, amely részletesen intézkedik a bevallások benyujtásának módozatairól.

A rögzitett adó felmondása.

A pénzügyigazgatóságok felhivásukban arra is felhivják az adózó közönséget, hogy azok az adózók, akiknek a mult évi általános kereseti adóalapja a 6000 pengőt, akiknek a jövedelemadóalapja a 6000 pengőt, a vagyonadóalapja pedig 150.000 pengőt el nem érte és a mult évre megállapitott kereseti adót, illetőleg a jövedelem és vagyonadót jövedelmi és vagyoni viszonyaikhoz mérten soknak tartják, csak január végéig kérhetik szabályszerü adóbevallás benyujtása mellett ez évi adójuknak uj megállapitását, azok az adózók pedig, akiknek kereseti adóalapja, illetőleg jövedelemadóalapja a 6000—10.000 pengő közt van s ezt soknak tartják, kivételesen február végéig kérhetik adójuknak uj megállapitását.

Büntető rendelkezések.

A valótlan adatok bevallását szigoruan büntetik. Aki az általános kereseti adó bevallását az előirt határidőben nem adja be, az adóalap 1 százalékát, ha pedig a felhivásnak nem tesz eleget, az adóalap 3 százalékát fizeti birság fejében. Aki a jövedelem- és vagyonadóbevallást nem adja be kellő időben, az adó 10 százalékát, aki pedig a felhivásnak sem tesz eleget, a megállapitott adónak 50 százalékát fizeti birság fejében.

A nemzeti Munkavédelmi intézmény folyó hó 20-án délután öt órakor tartja évenként szokásos taggyülését a római Katholikus Olvasókör nagytermében. A gyülést Marnó Tivadar hivatalvezető ny. alezredes vezeti. A taggyülésen ismertetve lesz az 1927. évi nemet bányász streik lefolyása. A nemzeti munkavédelmi intézmény, amint már elnevezése is mutatja: a tisztességes munka folytonosságát óhajtja biztositani a nemzet érdekében, közelebbről akkor, midőn a streikok kitörésekor a polgárság közérdekét veszélyeztető kilengésekre van kilátás. Az intézményt irányitó tapasztalt, komoly vezetőség s a szervezetbe tömörült s a legkülönbözőbb társadalmi osztályhoz tartozó tagok eleve is biztositékot nyujtanak arra, hogy nem a munkásság jogos érdekeit tompitani, hanem a létérdekeiket szolgáló és nemesitő — kereső munkát megvédeni, biztositani óhajtó tömörülésről van szó. Megnyugvással és a magyar jövőbe vetett bizakodással üdvözöljük a Nemzeti Munkavédelmi intézményt.

Uj rendszer a város vagyonkezelésében. Január 1-től kezdődőleg a város vagyonkezelése csekkrendszer utján bonyolodik le. Az uj rendszer feltétlen figyelmet igényel ugy a közönség mint a hatóság részéről — Bár látszólag a közönségnek nem kellemes az uj rendszer, végeredményben azonban épen a közönség érdekei kivánták meg, hogy az uj rendszer egy év probaidőre bevezettessék s összehasonlitások és megfigyelések alapján megállapittassék, vajjon az az uj rendszer vagy a régi készpenzkezeléses rendszer a helyes-e. Véleményem szerint már most megállapitható, hogy a a város közönségének érdekei a csekkrendszer mellett szólanak. Igaz, hogy a közönségnek néhány lépést kell a városházától a postahivatalig tennie, de ezzel szemben megvan kimélve a torlódás esetén órákig tartó várakozástól. A pénzfelvevő közönség szempontjából meg egyenesen előny és kényelem az uj rendszer amikor is követelését, járandóságát a lakásán kikézbesitik s sok utánjárástól, várakozástól, gyakran hiábavaló időtöltéstől szabadul meg. A hatóság szempontjából ugy érzem szintén a csekkrendszer a kedvezőbb és gazdaságosabb, Ezt engedi következtetni azon tény, hogy lassan minden közhivatal a csekkrendszerre tér át. De arra enged következtetni a vagyonkezelés biztonságosabb volta, az uj rendszer folytán előálló munkaerőmegtakaritás a vagyonkezelés pontossága, könnyebb ellenőrizhetése is. Salgótarján város az első a városok közül mely vagyonkezelését teljes mértékben csekkrendszerrel bonyolitja le, de a csekkrendszer ma már közismert és mindjobban elterjedő előnyei arra engednek következtetni, hogy rövidesen minden köz és magánhivatal, ez uj rendszerre tér át s a hivatalok mellett folyton növekszik azon magánosok száma is akik vagyonkezelésüket a csekkrendszer előnyeinek igénybevételével kivánják lebonyolitani. Városunk uj vagyonkezelési rendszere az első időkben természetesen nem lesz kifogástalan. De a gyakorlati tapasztalatok remélhetőleg rövidesen kifogják küszöbölni azokat a nehézségeket, melyek a csekkrendszer hátrányaként mutatkoznak, s rövidesen elérünk ahhoz a vagyonkezeléshez, mely minden tekintetben az igényeket kielégiti, közmegnyugvást és közmegelégedést kelt.

A Szent Erzsébet Kat. Nőegylet szombaton este 8 órai kezdettel zártkörü teaestet rendez.

A Luther Szövetség január 20-án este hat órakor az Omnyak féle nagyteremben családi estélyt rendez, amelynek müsora a következő lesz: 1. Hiszekegy. Előadja az Önképzőkör vonósszextetje, Szakmár Rezső, Szlávik Gusztáv, Szartorisz Rezső, Knapicius Lajos, Vissel Géza, részvételével. 2. Megnyitó. 3. Tuba Erzsike szaval. 4. Előadást tart Sztrokay Dániel hitoktató s. lelkész. 5. Vonós trio. Előadják Szakmár Rezső, Szlávik Gusztáv, Szartórisz Rezső. 5. Turek Berta monológot ad elő. 7. Csiltik Ernő költeményeiből olvas fel. 8 Zárszó. 9. Horthy-induló, előadja a vonósszextet. Utána családias együttlét keretében a Leányegylet teát szolgál fel. Belépődij nincsen.

Budapesti Bélyegtőzsde
Bpest, IV. Kossut Lajos utca 7 SA
Egyes bélyegek, sorozatok, kellékek. Választék.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Alapittatott 1910-ben.

FRIEDMANN REZSŐ Ruházati áruháza

Salgótarján, (Főtéri állomással szemben) Telefon: 68.

Tisztelettel felhivom a t. vásárló közönség figyelmét **rendkívül olcsó reklám áraimra.**

Férfi késznáru osztály:

Rövid télikabát szőrme gallérral 23 P
Rövid télikabát (bekecs) szőrme sálgallérral — — — 29 P
Rövid télikabát tiszta gyapju, plüsch bélés és szőrme gallérral — 80 P
Fekete hosszu városi bunda, plüsch bélés és szőrme sálgallérral — — 80 P
Szines hosszu városi bunda szőrme sálgallérral — — — 42 P
Finom gyapju, hosszu szines városi bunda szőrme sálgallérral — — 55 P
Szines gyapju átmeneti double kabát 33 P-től
Reklám! Szines férfi öltöny — 22 P

Reklám! Szines sportöltöny golf nadrággal 28 P
Fekete és kék divat férfi öltöny — 29 P
Gyapju fekete és kék férfi öltöny — 44 P
Ezenfelül mindennemű fiu és gyermek ruhák mélyen leszállitott árban.

NŐI KABÁT OSZTÁLY:

Dús választék szőrme bundákban, dúsan szőrmézett szövet nőikabátokban. Női kabátok mérték szerint, rendelésre is késztittetnek — Szőrme és szücs áruk dús választékban.

Uridivat osztályunkban a legfinomabb bel- és külföldi szövetkülönlegességeinkből

elsőrendü kidolgozással és legujabb szabásban **zakkó, sport és estélyi öltönyök, városi bundák, szőrmés bekecsek és felöltők mérték szerint késztittetnek,** szerződéses szabónkkal.

Fekete és kék kamgarn öltöny mérték szerint — — 124 P
Finom gyapju hosszu fekete téli kabát plüsch béléssel — 160 P
Szines és sport öltönyök — 110 P-től

Cipő, fehérnemü, nyakkendő, Gyukics kalap, kötött áru és mindennemü uridivat cikk elsőrangu minőségben kapható.

A Róm. Kath. Olvasókör uj helyiségeinek ünnepélyes megnyitása. Február hó 1-én este a róm. kath Olvasókör uj helyiségeinek megnyitása alkalmából módunkban lesz üdvözölni a mai irodalmi és művészi világ két közismert és jeles reprezentánsát. Gyula diák iró, a Magyar Rádió dramaturgja és Murgács Kálmán zene és dal költő fogják február 1-én a róm. kath. Olvasókörben szerzői estélyüket megtartani, mely alkalom, hogy őket szemtől-szembe láthatjuk s művészetüket közvetlenül élvezhetjük külön ünneppé avatják ezt a napot, kedves és ritka müélvezetért külön elismerés illeti a kör agilis rendezőségét. Meggyőződve vagyunk róla, hogy a két országosan ismert iró illetve művész szerzői estélye iránt a legnagyobb érdeklődéssel néz mindenki elébe. Részletes programot jövő számunkban adunk.

Alig használt, modern, négysoros hordozható „Underwood" irógép, gyári áron alul eladó, Ligeti Imre, Salgótarján, Salgó-ut 21.

Gyermekelőadás az S. K. B. vizválasztói telepén. A vizválasztói elemi népiskola növendékei f. hó 6-án a társulati iskola tantermében ifj. szinelőadást tartott. Szinre került Bartunek; „A betlehemi éjszaka" c. 3 felvonásos pásztorjáték. A mindarab rendezését és az énekszámok betanitását Schmidt Ádám tanitó végezte szép sikerrel.

Az uj iparosnemzedék.

Irta: Barabás Gyula.

A legnagyobb nemzeti problémák egyike ma kétségkivül a magyar kisiparosság megsegitése és előrehaladásának céltudatos előkészitése, mellyel az állam jóléte, gazdasága, egészsége szorosan és szervesen függ össze.

Ki nem értékelné a magyar kézmüvesrend, a honi ipar szorgos képviselőinek értékes munkáját, elhelyezkedését, ha nem maga az állam. Fel kell emelni e jobb sorsra érdemes, értékes társadalmat eddigi elzárkózottságából, tespedéséből, utat kell mutatni neki a fejlődés felé; talpra kell állitani szociális téren is az iparost annak, aki lábra akarja állitani a nemzetet. Ehhez igenis szükség van a magyar kézmüiparos társadalom megujulására.

Rendkivül fontosságu probléma lett ezáltal az iparos nemzedék kérdése. Uj alapokra kivánják fektetni a kisiparos nemzedék nevelését, szakképzettségének kiterjesztését, melytől függ a kisiparosság jövőjének, önállóságának, öntudatának, rátermettségének — s talán nem utolsó sorban — társadalmi helyzetének biztos megteremtése. Az elkövetkezendő időkben az iparostanoncot sem dajkai, sem mindenesi minőségben kell majd foglalkoztatni, hanem minden eszközzel módot kell nyujtani néki arra, hogy életpályájára szellemileg és gyakorlatilag tökéletesen elkészülhessen. Az ügyes és szakképzett iparosmestert pedig — akinek szakmabeli tudása széles mederben mozog, tágult látóköre jólesően párosul emelkedett műveltségével — mindenütt szivesen látják. Ezáltal a község, megye, esetleg az ország radjánál is megtalálhatják tudásuknál, műveltségüknél, számarányuknál fogva az őket méltán megillető helyeket.

Nem állhat meg többé az a vád: „Ha nem tanulsz, inasnak adlak!" Éppen ellenkezőleg. Tanittassuk, képezzük minden erőnkkel gyermekeinket a termelő ipari pályákra, mely kellő elhivatottság, komoly előkészület mellett biztos megélhetést, az átlagon való felülemelkedést, sőt még a sokat emlegetett függetlenség megőrzését is nyujthatja. Nem kell mindenkinek fixfizetésért dolgozó hivatalnokpályákra özönleni. Jól kereső, jó körülmények között élő, gerinces adófizető polgárok kellenek, hogy a mély vizen valahogy és valamikor átvergődhessünk.

Vissza a kalapácshoz! Vissza, de nem ezért ám, hogy ez a visszatérés a fejlődés elől való merev elzárkózás uralmát jelentse. Vissza a kaptafához, de minél több tudással, minél gazdagabb kultúrával és szakismerettel, mely hátat fordit a rég multak, kietlen sivár elmaradottságának és analfabétizmusának. Tudást, életerőt kell vinni a műhelyek zajos forgatagába, az üllő és kalapás, valamint a malomszijak csattogó, muzsikáló zenéjébe, mely akkor büszkén fogja hirdetni a hazai ipar győzelmet és a tisztes ipar isteni áldását — az idegen felett.

Mert a tudás világit, mint a reflektor lencséje, melynek fényénél biztos talajra talál majd a magyar kézmüiparosság és ez lesz ujjászületésének temérdek erőforrása és haladásának megdönthetetlen fegyvere.

Meghivás.

Az 1898: XXIII. törvénycikk alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó

Salgótarjánvidéki Takarék és Hitelszövetkezet mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

1929 évi január hó 27-én d. e. 11 órakor, határozatképtelenség esetén 1929 évi február hó 3-án d. e. 11 órakor a városháza tanácstermében

rendes közgyülést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 37. §-a értelmében meghivatnak.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárószámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapitása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 6 tagjának választása.
6. Netaláni inditványok.

Salgótarján, 1929. január 10.

Az Igazgatóság.

1667/1928. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó 1881. évi LX. tc. 102 § értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a budapesti közp. kir. járásbiróságnak 1928 évi 122992 számu végzése következtében dr. Lauter Samu ügyvéd által képviselt Első Budapesti Gőzmalom rt. javára 396 P. 15 f. s jár. erejéig 1928 évi okt hó 1-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1578 P-re becsült következő ingóságok u. m.: Singer varrógép, áruk, üzletberendezés nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sterjáni kir. járásbiróság 1928-ik évi Pk. 6376/ számu végzése folytán 135 P 20 fill. hátr. tőkekövetelés, annak 1928 évi nov. hó 3 napjától járó 5% kamatai erejéig Baglyasalján leendő megtartására 1929 évi január 22-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Salgótarján 1928. évi dec. 14-én.

Török
kir. jbirósági végrehajtó.

**Jó házi koszttot adok és abonánsokat is elfogadok, esetleg diákokat is. Ugyanitt egy szépen butorozott szoba kiadó. Cim: Url-ucca 647. sz.

Rádió készülékek és alkatrészek

legjobb beszerzési forrása.

Kristálydetektoros vevő készülék nagy hangerővel 400 km. vevőkörzet.

Rádió accumulátor motorkerékpár és autó

accumulátorok töltését olcsón és szakszerüen vállalom.

Leszállitott olcsó árak!

Szántó Sándor
rádió és müszaki szaküzlete
Salgótarján Fő-ucca. Telefon: 72.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

19 Sz. 20 V.	22 kedd	24 csütörtök
Szudáni pokol.	A primadonna négy lovagja	Éva almája
Burleszk. Hiradó.	London réme	Az utolsó Round

Kezdete hétköznap este 8 órakor, vasár és ünnepnap délután 3, 5, 7 és 9 órakor. Zenepótdij 10 fillér.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Hirdessünk:

A MUNKA

Politikai hetilapban

— Nyomatott „A MUNKA" könyvnyomdában Salgótarján. — Nyomdatulajdonos: Végh Kálmán. —